

УДК: 332.12(477)

Вахович І.М. д.е.н., професор

Чапюк О.П., к.е.н., науковий співробітник

Луцький національний технічний університет

ПРОГНОЗУВАННЯ РІВНЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ВОЛИНИ

У статті розглядаються питання прогнозування капіталізації економіки регіонів. Зосереджено увагу на розробці блок-схеми моделі процесу прогнозування капіталізації економіки регіону, відповідно до якої розроблено систему прогнозних показників, що характеризують рівень капіталізації Волинської області як процесу нагромадження, інвестування капіталу та створення та розподілу доданої вартості.

Ключові слова: капіталізація економіки, прогнозування, нагромадження капіталу, інвестування капіталу.

Вахович И.М., Чапюк А.П.

ПРОГНОЗИРОВАНИЕ УРОВНЯ КАПИТАЛИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ ВОЛЫНИ

В статье рассматриваются вопросы прогнозирования капитализации экономики регионов. Сосредоточено на разработке блок-схемы модели процесса прогнозирования капитализации экономики региона, в соответствии с которой разработана система прогнозных показателей, характеризующих уровень капитализации Волынской области как процесса накопления, инвестирования капитала и создания и распределения добавленной стоимости.

Ключевые слова: капитализация экономики, прогнозирования, накопления капитала, инвестирование капитала.

Vakhovych I., Chapyuk O.

PREDICTION CAP VOLYN ECONOMY

The article deals with the prediction capitalization of regional economies. The emphasis is on developing flowchart process model prediction capitalization of the region's economy, according to which the system of predictive indicators of the level of capitalization of Volyn region as a process of accumulation, capital investment and the creation and distribution of added value.

Key words: capitalization economy, forecasting, capital accumulation, investment capital.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Проблема капіталізації є надзвичайно актуальною, оскільки існує прямий зв'язок між капіталізацією та економічним зростанням, як на макро-, так і мезо- та мікрорівнях. Більше того, у ринкових умовах господарювання капіталізація є визначальним чинником економічного зростання, що забезпечує розширений кругообіг грошових та інших фондів, генеруючи мультиплікативний ефект від вкладання ресурсів, що і є передумовою соціально-економічного розвитку. Окремим аспектом дослідження процесу капіталізації економіки регіонального рівня є визначення ролі банківського сектора серед його

структурних джерел наповнення, що характеризують активні операції фінансово-кредитних установ [1, с.7].

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Тема капіталізації є предметом дослідження провідних наукових шкіл. Серед них слід виокремити роботи Амосова О., Барановського О., Буркинського Б., Брюховецької Н., Горячука В., Гайдая Т., Геєця В., Гриценка А., Гафурова Н., Дедкової М., Козоріз М., Конягіна В., Кухарської Н., Лисенко Д., Мазур І., Овчинникової О., Лищикової Ю., Похилько С., Сторонянської І., Сіліфонкіної С., Турило А., Шумської С., Шевченко Н., Цибульського В. та багатьох інших. Разом з тим, дослідження процесу капіталізації на регіональному рівні та ролі банківського сектора у її нарощенні дослідженні недостатньо.

Метою статті є обґрунтування підходів до прогнозування рівня капіталізації економіки Волині.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Прогнозування є важливою функцією управління, адже прийняття стратегічних та тактичних рішень повинне базуватись на науково обґрунтованих засадах передбачення динаміки економічних процесів регіонального розвитку у майбутньому, до яких відноситься і капіталізація регіональних економічних систем.

Тому актуальним є завдання підбору такого апарату прогнозних розробок, які разом з аналітичними методами могли б бути застосовані в практиці прогнозування рівня капіталізації економіки регіону.

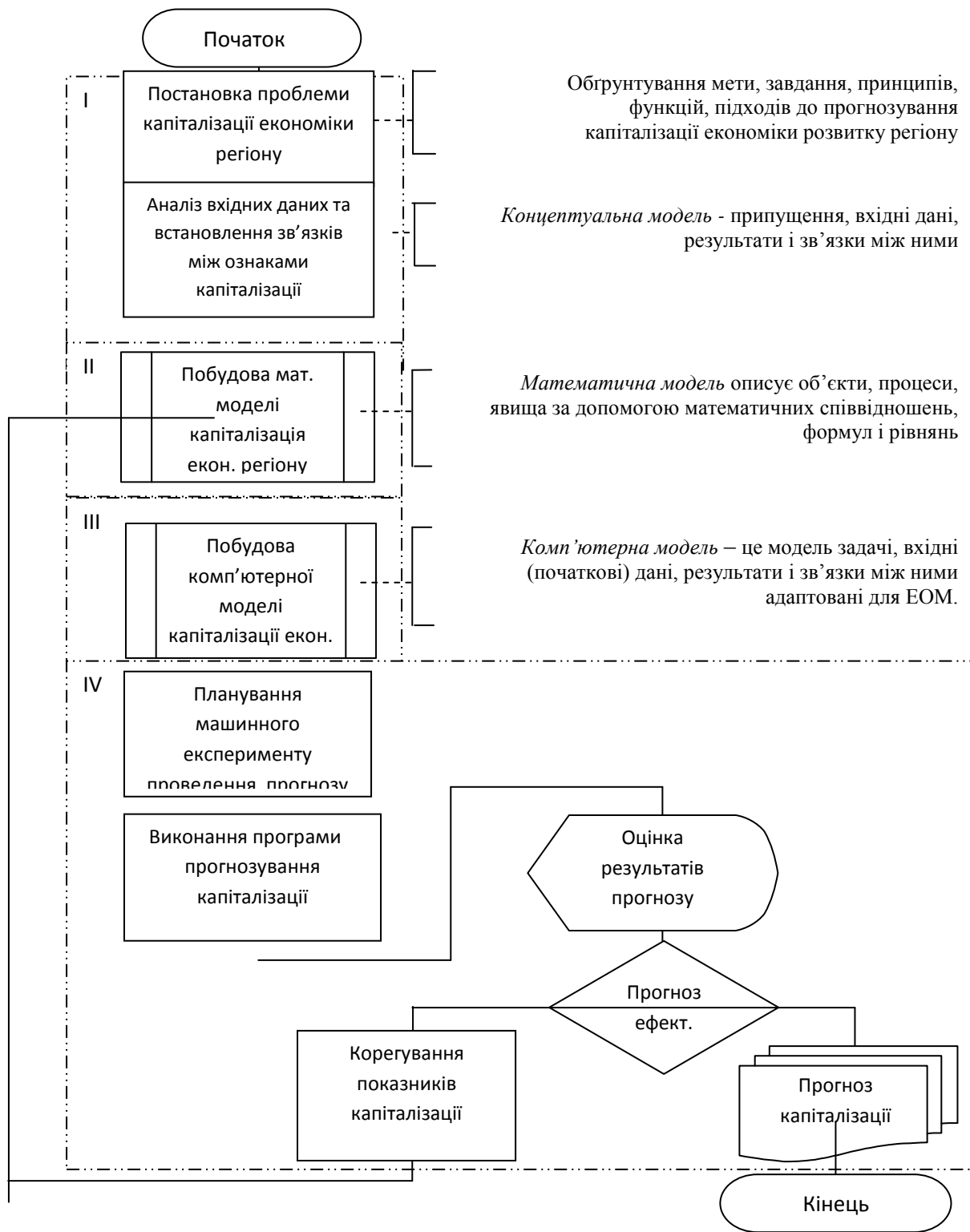
Алгоритм проведення перспективного прогнозування капіталізації економіки регіону, інформаційною базою для проведення якого є сформована при проведенні аналітичного дослідження матриця спостережень, на нашу думку, передбачає чотири етапи (рис. 1).

На першому етапі здійснюється постановка проблеми капіталізації економіки регіону та розробка концептуальної моделі, а саме: обґрунтування мети, завдань та підходів до прогнозування рівня капіталізації економіки регіону.

Метою прогнозування капіталізації економіки регіону є сценарне передбачення майбутнього стану динамічного зростання рівня капіталізації економіки регіону, що враховує як сформовані тенденції, так і намічені цілі.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких основних завдань:

- чітке визначення показників, які характеризують рівень капіталізації економіки за нагромадженням капіталу;
- чітке визначення показників, які характеризують рівень капіталізації економіки за інвестуванням капіталу;

I – Концептуальна модель;
 III – Комп'ютерна модель та програмування;

II – Математична модель;
 IV – Аналіз результатів.

Рис. 1. Блок-схема моделі процесу прогнозування капіталізації економіки регіону*

* розроблено автором на основі [2, с.196]

- чітке визначення показників, які характеризують рівень капіталізації економіки як процесу створення та розподілу доданої вартості регіону;
- чітке визначення взаємодії вказаних показників;
- вибір методичних прийомів оцінки показників в динаміці та трендів зміни протягом прогнозного періоду.

Вхідною інформаційною базою для прогнозування рівня капіталізації економіки регіону є матриця первинних показників, сформована на етапі аналітичного дослідження, що містить найбільш повну характеристику досліджуваного об'єкта за напрямками капіталізації.

На етапі розробки математичних моделей проходить подальша формалізація проблем капіталізації економіки регіону та вираження їх у вигляді формул, рівнянь та інших типів математичних співвідношень.

Процес побудови математичної моделі передбачає такі структурні елементи:

- формування методу вирішення завдання на основі вибору з уже існуючих або ж шляхом розробки нового;
- формування алгоритму числового вирішення завдання на основі обраного методу;
- формування прогнозів на основі математичної моделі;
- оцінка прогнозів;
- перевірка адекватності застосування моделі та, за необхідності, її корегування.

При обранні методу вирішення математичного завдання передбачається застосування регресійного аналізу з використанням методів екстраполяції трендів. Такий підхід дозволяє прослідкувати динаміку зміни параметрів капіталізації економіки регіону в часі. Трендова модель, що містить детерміновану та стохастичну складові, дозволить отримати прогнозне значення:

$$y_t = f(t, a) + \varepsilon_t, \quad (1)$$

де y_t – результуючий показник;

$f(t, a)$ – детермінована компонента (зміни визначених показників капіталізації);

ε_t – стохастична компонента (випадкові невраховані фактори).

На третьому етапі розробки математичної моделі передбачається формування комп'ютерної моделі, а саме: вибір програмного забезпечення, програмування програмно-методичних комплексів або адаптація існуючих, корекція програмного продукту, виявлення та усунення помилок, тестування програми, оцінка комп'ютерної моделі.

Оцінка ефективності роботи комп'ютерної моделі здійснюється за критерієм мінімізації часу та оперативної пам'яті комп'ютерного пристрою.

Четвертий етап блок-схеми моделі процесу прогнозування капіталізації економіки регіону передбачає: планування проведення експерименту, виконання програми, оцінку результатів прогнозу, корегування показників капіталізації та отримання прогнозного ефекту. Етапи блок-схеми моделі процесу прогнозування капіталізації економіки регіону є послідовними та взаємопов'язаними між собою, що створює цілісну систему для прогнозування. Запропонована модель є гнучкою та може бути видозмінена залежно від зміни реальних обставин. За запропонованою блок-схемою прогновної оцінки, отримані прогнозні значення первинних показників рівня капіталізації регіонів як процесу нагромадження капіталу, як процесу інвестування капіталу та як процесу створення та розподілу доданої вартості до 2016 року, визначені на основі екстраполяції трендів, приведені в таблицях 1-3.

Таблиця 1

Математична модель первинних показників, що характеризують рівень капіталізації Волинської області як процесу нагромадження капіталу

Показники оцінки	Позначення	Фактичні данні			Рівняння тренду	Коефіцієнт достовірності апроксимації	Прогноз	
		2010	2012	2014			2015	2016
Доходи суб'єктів господарювання, тис. грн/особу	X1	36,4	50,3	59	$x1 = 20,516 \cdot \ln(t) + 36,314$	0,9997	62,02	64,76
Рівень капіталізації доходів суб'єктів господарювання, % (ΔВК/Д)	X2	1,1	0,5	-1,1	$x2 = -1,1t + 2,3667$	0,9356	-1,48	-2,03
Середньомісячна заробітна плата працюючих, грн.	X3	1692	2339	272 ,1	$x3 = 942,87 \cdot \ln(t) + 1690,2$	0,9999	2871,39	2997,30
Нагромаджений дохід домогосподарств в розрахунку на одну особу, грн.	X4	10966,8	16657,7	19804,9	$x4 = 8062,6 \cdot \ln(t) + 10994$	0,9998	21094,40	22171,00
Рівень заощаджень населення за обсягом депозитів, тис.грн/ос.	X5	3,19	3,1	4,7	$x5 = 0,755t + 2,1533$	0,809	4,80	5,17
Забезпечення населення житлом, м2 загальної площі/особу	X6	20,5	20,9	22,2	$x6 = 0,85t + 19,5$	0,9146	22,48	22,90
Приріст фінансових активів населення, тис.грн/особу	X7	1,56	1,39	-0,45	$x7 = -1,0 \ 5t + 2,8433$	0,8129	-0,67	-1,18
Валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств, тис.грн/особу	X8	0,58	0,8	1,01	$x8 = 0,215t + 0,3667$	0,9998	1,12	1,23
Обсяг доходів місцевих бюджетів, грн/особу	X9	1019,8	1348	1527,2	$x9 = 463,11 \cdot \ln(t) + 1021,7$	0,9997	1601,87	1663,71
Обсяг експорту, дол. США/особу	X10	417,6	581,8	658,2	$x10 = 220,93 \cdot \ln(t) + 420,58$	0,9967	697,35	726,85
<i>Інтегральний індекс за нагромадженням капіталу</i>	<i>Y1</i>	<i>0,4</i>	<i>0,36</i>	<i>0,31</i>	$y1 = 0,8614 - 0,00022 \cdot X1 + 0,0007 \cdot X2 - 0,00086 \cdot X3 + 0,0009 \cdot X4 - 0,00011 \cdot X5 + 0,00054 \cdot X7 - 0,0004 \ 6 \cdot X8 + 0,00023 \cdot X10$	<i>0,9959</i>	<i>0,31</i>	<i>0,30</i>

Таблиця 2

Математична модель первинних показників, що характеризують рівень капіталізації Волині як процесу нагромадження капіталу

Показники оцінки	Позначення	Фактичні данні			Рівняння тренду	Коефіцієнт до товірності апроксимації	Прогноз	
		2010	2012	2014			2015	2016
Обсяг капітальних інвестицій, тис .грн/особу	X11	1,7	3,14	3,26	$x11 = 1,4908*\ln(t) + 1,8096$	0,9102	3,68	3,88
Прямі іноземні інвестиції на душу населення, дол. США/особу	X12	211,4	367	32 ,9	$x12 = 117,98*\ln(t) + 231,3$	0,6583	379,10	394,86
Інвестиції в основний капітал у житлове будівництво на душу населення, грн/особу	X13	529,4	853,3	779,6	$x13 = 253,54*\ln(t) + 569,34$	0,6883	886,97	920,82
Приріст основних засобів регіону у відношенні до ВРП у році, що пере ує звітному, %	X14	0	12,9	6,5	$x14 = 7,2835*\ln(t) + 2,1166$	0,7101	11,24	12,21
Основний капітал регіону у відношенні до активів, %	X15	39,9	31,8	32,1	$x15 = 4,2*t^2 - 20,7t + 56,4$	1	35,40	40,80
Приріст необоротних активів у відношенні до власного капіталу у б'єктів господарювання, %	X16	0	20,9	2,2	$x16 = 5,0338*\ln(t) + 4,6936$	0,5093	11,00	11,67
<i>Інтегральний індекс за інвестуванням капіталу</i>	Y2	0,22	0,32	0,32	$y2 = 0,011+0,00012*x11-0,00017*x12+0,000396*x13-0,00011*x15-0,0014557*x16$	0,8545	0, 5	0,36

Таблиця 3

Математична модель первинних показників, що характеризують рівень капіталізації Волині як процесу створення та розподілу доданої вартості

Показники оцінки	Позначення	Фактичні данні			Рівняння тренду	Коефіцієнт достовірності апроксимації	Прогноз	
		2010	2012	2014			2015	2016
Створена валова додана вартість на душу населення	X17	13916	19249	19817	$x17 = 5621,4 \cdot \ln(t) + 14303$	0,9203	21345,28	22095,92
Рівень доданої вартості	X18	43,4	45,5	46	$x18 = 2,438 \cdot \ln(t) + 43,511$	0,9638	46,57	46,89
Створена валова додана вартість у розрахунку на одне підприємство	X19	753,5	977,4	977,1	$x19 = 216,4 \cdot \ln(t) + 773,42$	0,866	1044,52	1073,41
Частка регіону у загальному обсязі створеної доданої вартості країни	X20	1,3	1,4	1,4	$x20 = 0,0968 \cdot \ln(t) + 1,3089$	0,866	1,43	1,44
Частка реінвестованої доданої вартості	X21	12,2	16,3	16,4	$x21 = 4,0483 \cdot \ln(t) + 12,549$	0,8807	17,62	18,16
Частка ВДВ в обсязі вкладеного в регіональну економіку капіталу	X22	37,1	34,6	33,6	$x22 = 37,035t^{-0,091}$	0,9934	33,04	32,65
Рівень капіталізації економічного потенціалу (за індексом зростання ВДВ)	X23	100	105	99,6	$x23 = -0,2t + 101,93$	0,044	101,23	101,13
Інтегральний індекс за створенням та розподілом доданої вартості	Y3	0,62	0,65	0,66	$y3 = 0,6242 + 0,00024 \cdot x17 - 0,0004 \cdot x18 - 0,000456 \cdot x19 + 0,00024 \cdot x20 - 0,0031 \cdot x21 + 0,00022 \cdot x122$	0,9984	0,67	0,67
Інтегральний індекс рівня капіталізації економіки регіону	Y	0,41	0,44	0,43	$y = 0,24 + 0,2249 \cdot y1 + 0,3775 \cdot y2 - 0,00027 \cdot y3$	1	0,44	0,44

Оскільки капіталізація регіону є багатовимірним процесом, що відбувається під впливом багатьох факторів, тому для забезпеченості принципів комплексності та системності при прогнозуванні рівня капіталізації, застосовуючи метод найменших квадратів, розраховуємо лінійну за параметрами багатофакторну модель, де факторами в багатофакторній моделі прогнозування рівня капіталізації регіонів як процесу нагромадження капіталу (X1-X10) є детермінована (не випадкова) функція Y1, в моделі капіталізації регіонів як процесу інвестування капіталу (X11-X16) – функція Y2, і в моделі капіталізації регіонів як процесу створення та розподілу доданої вартості (X16-X19) – функції Y3.

У свою чергу математична модель прогнозування рівня капіталізації економіки регіону Y будується на основі трьох детермінованих функцій: Y1, Y2 та Y2, що характеризують часову динаміку зміни показників.

Для перевірки адекватності отриманої моделі до уваги візьмемо два типи погрешностей:

- не вірний вибір типу функції;
- не вірний підхід до визначення стохастичної складової, який унеможлиблює використання розрахованої моделі для прогнозування рівня капіталізації економіки регіону.

Виявлення погрешностей першого типу відбувається з допомогою трьох гіпотез [2, с. 239]:

- 1) всі факторні коефіцієнти в моделі відмінні від нуля – ($H_1: a_i \neq 0$);
- 2) відсутність загальної мультиколінеарності – лінійного зв'язку між всіма незалежними факторами багатофакторної моделі – ($H_2: \chi_{\text{фак}}^2 \leq \chi_{\text{крит}}^2$);
- 3) присутність часткової мультиколінеарності – лінійного зв'язку між окремими незалежними факторами a_i та залежною величиною математичної моделі – ($H_3: t_{a_i} > t_{\text{крит}}$).

Для визначення рівня впливу незалежного чинника i на поведінку моделі індикатором слугує значення коефіцієнта a_i . При не підтвердженні гіпотези, фактори з нульовим значенням коефіцієнта виключаються і модель перераховується. Проведений таким чином аналіз прогнозу моделі капіталізації економіки регіону дозволив виключити чинники, які не впливають на результуючий показник.

У нашому випадку, для індексу Y1, що визначає рівень капіталізації регіонів як процесу нагромадження капіталу, були виключені фактори X6 — забезпечення населення житлом, та X9 – Обсяг доходів місцевих бюджетів; для індексу Y2, що виражає рівень капіталізації регіонів як процесу інвестування капіталу був виключений фактор X14 – приріст основних засобів регіону у відношенні до ВРП у році, що передує звітному; для індексу рівня капіталізації регіонів як процесу створення та розподілу доданої вартості Y3 – фактор X23 – рівень капіталізації економічного потенціалу (за індексом зростання ВДВ).

Для оцінки загальної чи часткової мультиколінеарності, порівнюємо отримані розрахункові значення коефіцієнтів з табличними значеннями. Для цього, як і передбачалось, використовуються рівняння Феррара-Глобера, Стюдента, Фішера, Дарбіна-Уотсона.

Проведені розрахунки засвідчили відсутність загальної колінеарності між факторами аналізованих моделей та відсутність часткової мультиколінеарності в

аналізованих моделях. Тобто функція у математичній моделі обрана вірно.

Для оцінки незалежності похибок проведемо аналіз відхилень e_t та оцінимо, чи підходить побудована лінійна модель для прогнозування рівня капіталізації економіки регіону. Результати засвідчили, що отримані значення статистики d задовольняють умову Дарбіна-Уотсона ($du < d < 4 - du$), що свідчить про незалежність помилок.

Отже, перевірка адекватності моделі дозволяє її розглядати як прийнятну, адже за усіма параметрами знаходиться у межах нормативних значень (табл. 4).

Таблиця 4

Перевірка адекватності моделі капіталізації економіки Волині при рівні значущості $\alpha = 0,05$

Гіпотеза	Критерії оцінки	Показники прогнозу	Інтегральний індекс за нагромадженням капіталу	Інтегральний індекс за інвестуванням капіталу	Інтегральний індекс за створенням та розподілом доданої вартості	Інтегральний індекс рівня капіталізації економіки регіону
		Позначення/ Умова прийнятності гіпотези	Y1	Y2	Y3	Y
H ₂ :	Коефіцієнт Феррара-Глобера	$\chi^2_{фак}$	7,66	3,52	4,07	5,77
	Критичне значення коефіцієнта	$\chi^2_{крит}$	25	18,3	7,8	7,8
Висновок		$\chi^2_{фак} \leq \chi^2_{крит}$	Загальна мультиколінеарність відсутня			
H ₃ :	Коефіцієнт Стьюдента	t	17,55	57,72	173,19	9,23
	Критичне значення коефіцієнта	$t_{крит}$	12,7	12,7	3,18	3,18
	Висновок	$t > t_{крит}$	Часткова мультиколінеарність присутня			
	Критерій Фішера	$F_{фак}$	617,9	695,27	61894,53	29,76
	Критичне значення коефіцієнта	$F_{крит}$	230	230	9,28	9,28
Висновок		$F_{фак} > F_{крит}$	Часткова мультиколінеарність присутня			
H ₄ :	Критерій Дарбіна-Уотсона	d	0,673	0,752	0,886	0,974
	Критичне значення коефіцієнта	d_u	0,56	0,56	0,82	0,82
Висновок		$du \leq d \leq 4 - du$	Помилки незалежні			

Проведена прогнозна оцінка свідчить, що процес нагромадження капіталу у Волинській області продовжує бути складним. При значному прирості на 78% (рис.2) валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств та нагромадженого доходу домогосподарств в розрахунку на одну особу, при зростанні доходів суб'єктів

господарювання, середньомісячної заробітної плати працюючих та обсягів експорту на 77% буде спостерігатися зниження інтегрального індексу капіталізації економіки за нагромадженням капіталу з 0,4 у 2010 р. до 0,3 у 2016 році.

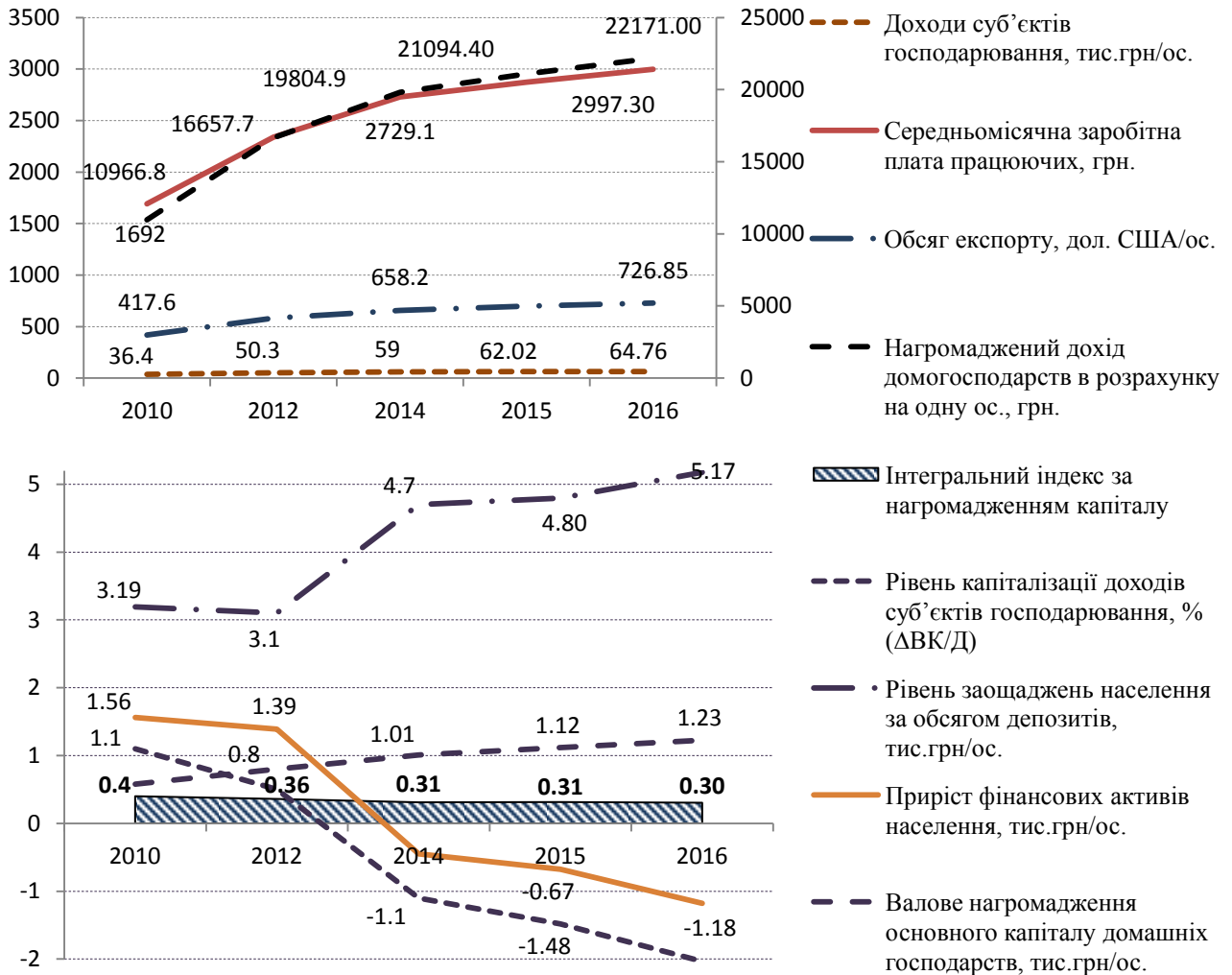

Рис. 2. Динаміка показників, що характеризують рівня капіталізації як процесу нагромадження капіталу у Волинській області

Такий результат пояснюється трансформаційними процесами в економіці, затяжною фінансово-економічною кризою, зубожінням населення та політичною нестабільністю в країні. В результаті приріст фінансових активів населення у 2016 р. знизиться на 25% і складе -1,18% порівняно з 1,56% у 2010 р. Рівень капіталізації доходів суб'єктів господарювання за аналізований період знизиться в 2 рази і досягне значення -2,03% порівняно з 1,1% у 2010 році. Що стосується показників, що характеризують рівень капіталізації економіки як процесу інвестування капіталу у Волинській області, майже всі мають зростаючу закономірність. Чітко прослідковується незначне зростання обсягів капітальних інвестицій на 2,23%, що досягне у 2016 році рівня 3,88 тис. грн. на одну особу порівняно з 1,7 тис. грн. у 2010 році (рис.3).

Це збільшення буде досягнуте за рахунок зростання гривневого виразу прямих іноземних інвестицій, які стануть одними із основних та найбільш значущих джерел інвестиційних вкладень в економіку регіонів країни у зв'язку з незадовільними стартовими умовами розвитку внутрішнього ринку та значним знеціненням вітчизняної валюти.

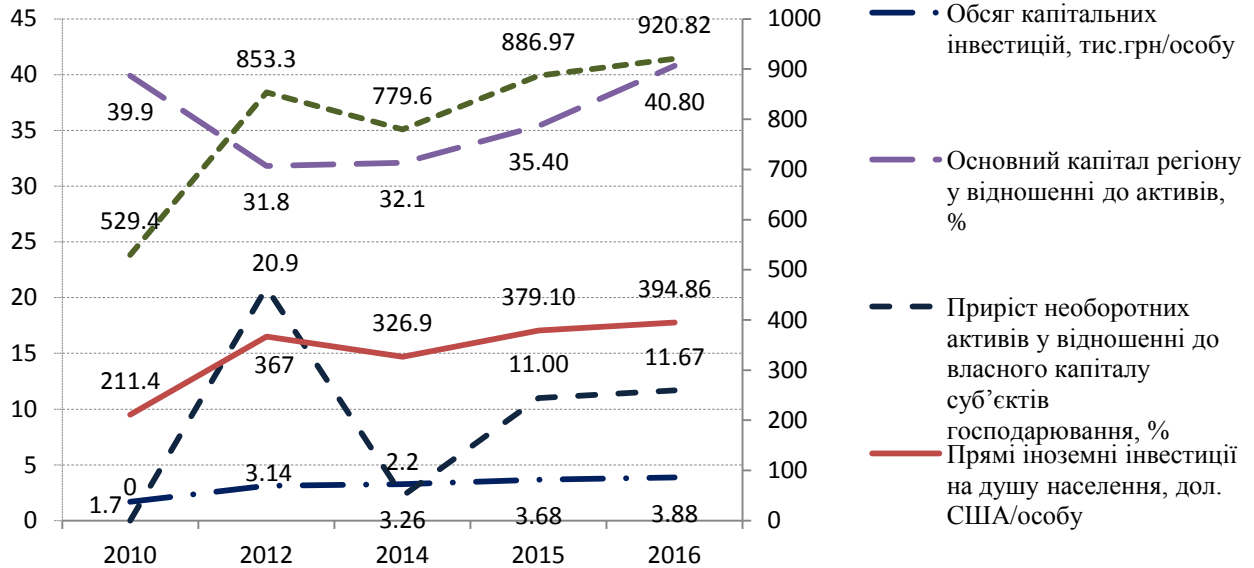

Рис. 3. Динаміка показників, що характеризують рівень капіталізації як процесу інвестування капіталу у Волинській області

В результаті такої додатної динаміки показників даної групи і загальний рівень капіталізації Волині як процесу інвестування капіталу зростає на 63% і становитиме у 2016 році 0,36.

Таким чином, прямі іноземні інвестиції зростають не лише у гривневому виразі, а й у абсолютному вимірі у валюті іноземних країн.

Позитивну динаміку можна прогнозувати в показниках, що характеризують рівень капіталізації як процесу створення та розподілу доданої вартості у Волинській області, середній ріст яких за 5 аналізованих роки буде становити 23% (рис. 4).

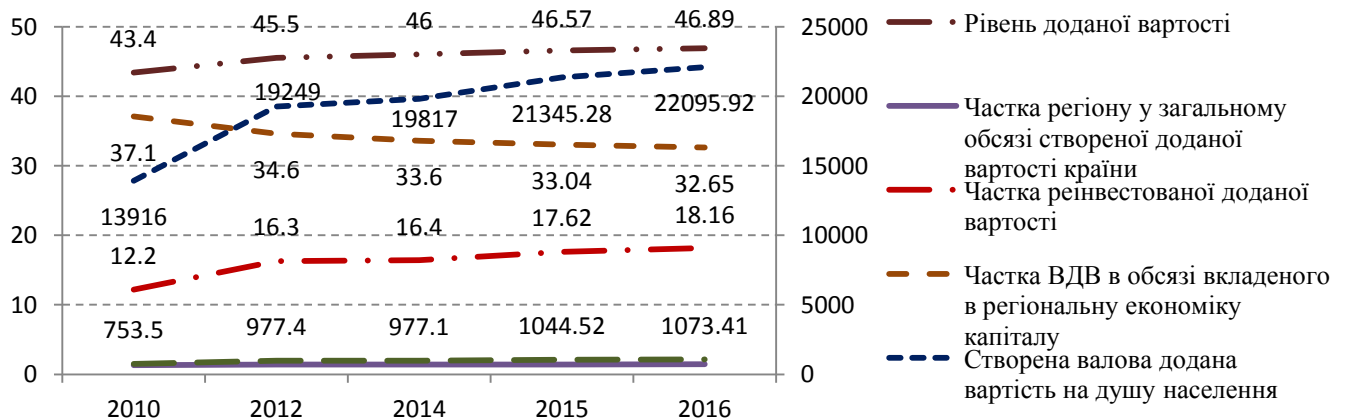

Рис. 4. Динаміка показників, що характеризують рівень капіталізації як процесу створення та розподілу доданої вартості у Волинській області

Найвищі темпи росту прогнозуються у 2016 році серед таких показників: створена

валова додана вартість на душу населення – 59 % із значенням 22095,9 грн./особу; частка реінвестованої доданої вартості – 49% і досягне значення 18,16 %; створена валова додана вартість у розрахунку на одне підприємство – 42,5% і досягне значення 1073, 4 тис. грн./од.

Основним проблемним питанням залишаються частка ВДВ в обсязі вкладеного в економіку капіталу. Динаміка даного показника у Волинській області за аналізований період свідчить про його зниження на 12% і в 2016 р. опуститься до рівня 32,65 в порівнянні з 37,1 у 2010 році.

На основі розрахованих прогнозів первинних показників побудовано багатofакторні моделі для кожної групи показників. Так, рівень капіталізації Волині як процесу нагромадження капіталу визначався за моделлю:

$$Y_1 = 0,8614 - 0,00022X_1 + 0,0007X_2 - 0,00086X_3 + 0,0009X_4 - 0,00011X_5 + 0,00054X_7 - 0,000416X_8 + 0,00023X_{10};$$

рівень капіталізації як процесу інвестування капіталу визначався за математичною моделлю:

$$Y_2 = 0,011 + 0,00012X_{11} - 0,00017X_{12} + 0,000396X_{13} - 0,00011X_{15} - 0,0014557X_{16};$$

рівень капіталізації Волинської області як процесу створення та розподілу доданої вартості за математичною моделлю:

$$Y_3 = 0,6242 + 0,00024X_{17} - 0,0004X_{18} - 0,000456X_{19} + 0,00024X_{20} - 0,00031X_{21} + 0,00022X_{22}.$$

Отже, за отриманими прогнозами інтегральних індексів за нагромадженням капіталу, інвестуванням капіталу та за створенням та розподілом доданої вартості відповідно до побудованої математичної багатofакторної моделі ($Y = 0,24 + 0,2249Y_1 + 0,3775Y_2 - 0,00027Y_3$) розраховано прогноз рівня капіталізації економіки Волинської області, результати якого представлені на рис.5.

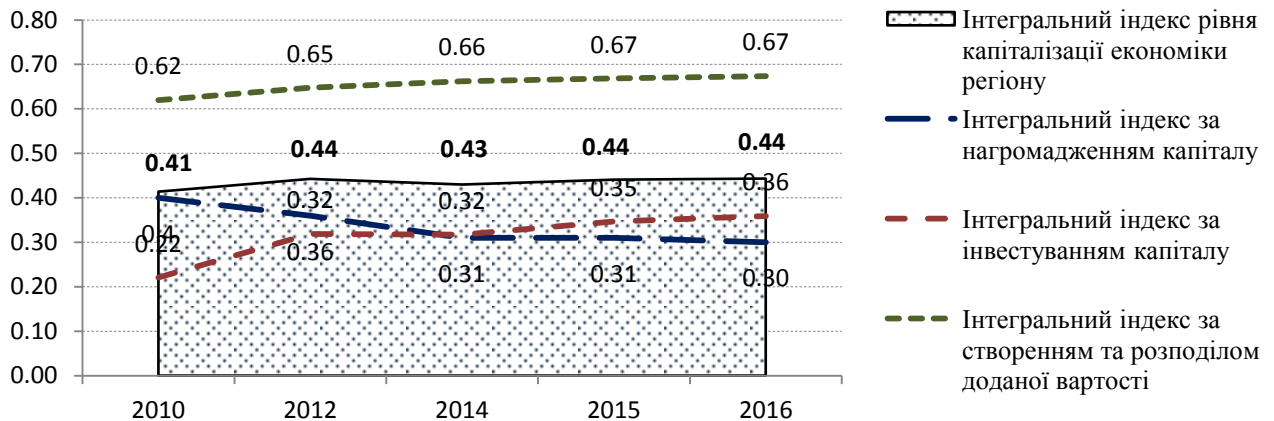

Рис.5. Динаміка інтегральних індексів, що характеризують рівень капіталізації економіки Волинської області

Аналіз динаміки інтегральних індексів капіталізації економіки за нагромадженням капіталу, інвестуванням капіталу та за створенням та розподілом доданої вартості свідчить про те, що суттєвих змін у Волинській області не відбудеться. На жаль, рівень капіталізації економіки не створив належних передумов для подальшого нагромадження, інвестування та створення доданої вартості у регіоні. Низький рівень нагромадження у перспективі сприяє зменшенню економічних благ, що припадає на жителя Волині та не сприяє якісним очікуванням населення у підвищенні рівня життя.

Недостача рівня інвестування капіталу в економіку Волинської області та

збереження такої динаміки у майбутньому створює значні фінансові перешкоди нарощенню економічного потенціалу регіону. Це є вкрай незадовільним явищем, що спричиняє значні фінансові загрози для подальшого функціонування економічної системи регіону.

Незначний внесок регіону у процес створення та розподілу доданої вартості не створює належних передумов для динамічного розвитку економіки, підвищення прибутковості суб'єктів господарювання та зростання купівельної спроможності населення.

Висновки. За результатами проведеної оцінки, визначимо пріоритетні завдання регіональної політики для підвищення капіталізації економіки Волинської області. Такими пріоритетами, мають стати:

- пошук полюсів росту та активні дії стимулювання їх розвитку на різних рівнях;
- створення та ефективна діяльність наукового парку у регіоні на базі вищих навчальних закладів, стимулювання створення стартапів, налагодження виробництва інноваційної продукції;
- формування регіональної політики сталого розвитку з пріоритетами у перші періоди на створенні економічного підґрунтя такого розвитку;
- активізація інвестиційної діяльності регіону із залученням потужних внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування пріоритетних інноваційних проектів;
- пошук шляхів узаконення видобування надр регіону (зокрема, бурштину), що створить передумови для збільшення рентної плати за користування надрами;
- забезпечення ефективної діяльності підприємств комунальної власності.

Таким чином, прогнозна модель засвідчила значну потребу пошуку механізмів підвищення рівня капіталізації економіки Волинської області та інших регіонів країни, в тому числі, за рахунок банківського капіталу, з метою нарощення ринкової вартості регіону та недопущення посилення кризових економічних явищ.

Список використаних джерел:

1. Чапюк О.П. Капіталізація регіонів України в умовах фінансової децентралізації: [Монографія] / за науковою редакцією д.е.н., проф. Вахович І.М. – Луцьк: Волиньполіграф^{ТМ}, 2016. – 288 с.
2. Теоретичні та прикладні засади прогнозування стійкого розвитку регіону: монографія / З. В. Герасимчук, І. С. Кондіус; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : Надстир'я, 2010. – 410 с.